

עלמו הו"ל ספיקא דרבנן וספיקא דרבנן לקולא
ועוד כתבו ז' ראש הוא טוב או חנוס ים
להקל :

סג

ציצה ראונו שהיה בעיר אחרת ובניו ואשתו
בעירו ובשכא לעירו נודע לו שמת
בנו ואשתו ובניו יושבים באכלות והיה מקום
קרוב עשרה פרסאות לעירו ולשאל הנזע אם
מונה לעלמו או מונה עמהם ושכמ"ה

תשובה הנה כתב מרן ז"ל כ"ע י"ד סי' שעה
ס"ח מי שמת לו מת קרוב ולא נודע
לו עד שכל למקום שמת שם אם היה המקום
קרוב שהוא מהלך עשרה פרסאות ואפשר שיכח
ביום ה' אפילו בא' ביום ה' מונה עמהם אם
מלא מנחמים אלל גדול הבית וכו' ואף
שכתב בא"ט משה הש"ך דכשהוא גדול הבית
אפילו שכל ממקום קרוב מונה לעלמו מ"מ
מרן ז"ל בכד"ה הביא חשוכת הרשב"א ז"ל דגדול
הבית שכל ממקום קרוב מונה עם סקטנים
וכו' והרב דבר משה ז"ל ח"א סי' סה נשאל
בדרון כזה והביא חשוכת הרשב"א הנו' והאריך
ולבסוף הניחה בל"ע ע"ש והרב מגן שאל
סי' כ"ג הביא חשוכת דב"מ הנו' ובתב
הלכה דכרבי המיקל באכל וכו' הרשב"א ז"ל
והביא דבריהם הרב ז"ל ח"א וכן נש' בספרו
ח"ל ח"א י"ד סי' ד והאריך הרחיב בסוף
תשובתו על תשובה של הרשב"א ז"ל הנו' ובתב
כיון רחוקין להרשב"א דכתב בדריא להקל אף
דהו"א ס' דהו"א מ"מ ה' ים סוכרים דאף
בס' דהו"א אמרין להלכה דכרבי המיקל באכל
וכ"ס בס' הרשב"א גדול שמתו וכ"ס לפמ"ש
הרב ד"מ שם דמדבריו שאר פוסקים הרוף
והרמב"ם וסמ"ג והרא"ש אין הכרח לומר
שחולקים על הרשב"א וזאת רש' לחודיה ופסק
הטור בוותיה לא דקיים הרב ד"מ שם ומ"מ
כיון דשאר פוסקים לא ביארו זה והתוס'
מספקא להו מילתא כעת ל"ע לדריא עכ"ל
וגראה דלא שבקינן פטויותיה דהרב מגן שאל
ז"ל מפני ספיקו של הרב ד"מ ז"ל ובעפר דכתב
הוא ז"ל דמדבריו שאר פוסקים אין הכרח
דחולקים על הרשב"א ז"ל דא"כ ס' הרשב"א

סב

אדם שאמר תהא בחרם אם תשכ בבית זה
מחמת שלא היה לה בו גידול כנים ואח"ך
עברה וישבה בו כמו ז' חדשים ואח"ך באה
לשאל קתרה על חרם שעברה יורנו המורה
ושכמ"ה

תשובה הנה כתב מרן ז"ל כ"ע י"ד סי' רח
ס"ד מי שעבר על נדוי א"ל לנהוג
איסור כימים שנהג בהם היתר מפני שנדוי
הוא דרבנן ואין קונסין לנהוג איסור כימים
שעברו שנהג בהם היתר לא במדי דאורייתא
והקשו המפרשים ז"ל דהרי מרן ז"ל בס' שלר
סי' כח כתב ז"ל אם זולו בנדוי ובחרמו
לדין לנהוג איסור כימים שנהג בהם היתר
קודם שיתירוהו ע"כ וא"כ דברי מרן ז"ל סתרי
אהדרי והרב כ"ח ז"ל תירץ דהבא מיירי
באומר יאסרו כל פירות שבעולם וכו' ויבא
לידי מכשול וכו' ובסי' שלר מיירי שזולו ופקפק
בנדוי וחרמו לכן פסק שצריך לנהוג איסור
כימים שנהג בהם היתר עכ"ל והט"ז והש"ך
דחו דבריו דלא הבא מיירי במי שאמר יאסרו
וכו' אפילו בדאורייתא אם יבא לידי מכשול
א"ל לנהוג כימים שנהג בהם היתר כמו שפסק
מרן שם בס' רח ולמה כתב נבי נדוי מפני
שנדוי דרבנן ע"ש בדבריהם והש"ך ז"ל יישב
דבאן מיירי בהנחות של מנורה שצריך לילך
ימך וכיולא ועז' קאמר שהיה מדרבנן אבל
אם עבר על נדוי וחרם צריך לנהוג כימים
שנהג בהם היתר לכן בס' שלר פסק שצריך
לנהוג וכו' והביא סמוכין מהר"ב ז"ל ע"ש
ומהר"ק ז"ל בס' ערך לשם יישב לזו דבסי'
שלר מיירי שנדרו ב"ד וזולו בנדוי צריך לנהוג
וכו' משא"כ בס' רח שעבר על נדוי א"ל
לנהוג וכו' ע"ש

והנה כ"ד לפי דברי הכ"ח שזולו בחרם וגא'
אמר לאסור כל פירות וכו' צריך לנהוג
וכו' וכן לפי דברי הש"ך ז"ל צריך לנהוג וכו'
אמנם לפי דברי מהר"ק ז"ל שעברה א"ל
לנהוג וכו' והנה דברי הכ"ח כבר דחו אותה
שני לנדרות הזהב ע"ז וש"ך וא"כ נשאר סברת
ש"ך וסברת מהר"ק : גם מרן עלמו סתיר